

Česko-německá konference

**Deutsch
Tschechische
Konferenz**

Umělecké vzdělávání a společnost

**Kulturelle
Bildung
und Gesellschaft**

22.–23. 11. 2017

Goethe-Institut, Praha

Organizátoři:

Partner:

Záštity:

STAATSMINISTERIUM
FÜR WISSENSCHAFT
UND KUNST

Freistaat
SACHSEN

Bayerisches Staatsministerium für
Bildung und Kultus, Wissenschaft und Kunst

Za podpory:

Deutsch-Technischer Kulturförderung 2017
Deutsch-německé kultury (ano 2017)

DE_TSCH
17

Na přípravě konference se podíleli:

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu

Lenka Lázňovská

Jindřiška Gregoriniová

Kateřina Klementová

Robert Bargel

Alena Ladrová

Martin Krupa

Národní ústav pro vzdělávání

Markéta Pastorová

Goethe-Institut

Jakob Ráček

Monika Loderová

Barbora Benešová

Ministerstvo kultury

Petr Hnízdo

Zuzana Jandlová

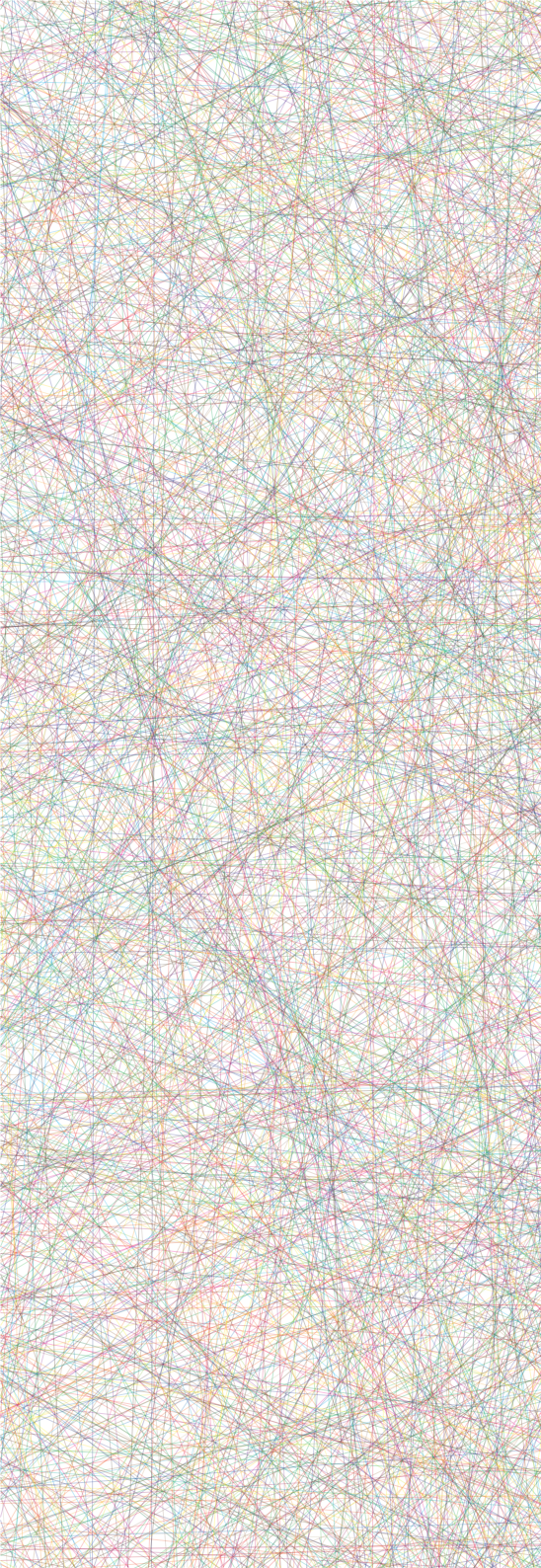
Václav Appl

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Daniel Kubát

Zdeňka Kšířová

Květa Kozlová

Editorial

Letos v lednu jsme oslavili dvacáté výročí podpisu Česko-německé deklarace o vzájemných vztazích a jejich budoucím rozvoji. V uplynulých dvaceti letech se toho událo mnoho. Češi a Němci už dávno nejsou jen dobří sousedé. Jsme přátelé a hledíme společně a s důvěrou do budoucnosti. Máme tedy důvod k oslavám.

V prvním pololetí roku 2017 se na obou stranách našich hranic uskutečnilo Česko-německé kulturní jaro doprovázené širokou škálou kulturních projektů. V rámci jeho podzimních Ozvěn na něj ve dnech 22. - 23. listopadu 2017 navazuje konference Umělecké vzdělávání a společnost, jež je součástí strategického dialogu mezi Spolkovou republikou Německo a Českou republikou. Ten si klade za cíl nadále prohlubovat spolupráci mezi našimi zeměmi. Konference, připravovaná ve spolupráci Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Goethe-Institutu, tak představuje stěžejní akci roku 2017. Pověřenými realizátory celého projektu jsou Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS) a Národní ústav pro vzdělávání (NÚV), kteří tímto plyně navazují na předchozí spolupráci z roku 2013. Letošní konference se zabývá spektrem uměleckého vzdělávání v obou zemích - formálním vzděláváním (s akcentem na základní a střední), neformálním vzděláváním a informálním učením. Společně s partnery z Bavorska, Saska a jiných spolkových zemí Německa tak vzniká další zásadní impuls pro prohloubení naší spolupráce. Věříme, že konference významnou měrou přispěje k získání nových poznatků v dané oblasti, vzájemné výměně zkušeností a navázání kontaktů pro zástupce vzdělávacích a kulturních institucí z České republiky i Německa.

Zdravice ministra kultury ČR

Dámy a pánové, milí přátelé uměleckého vzdělávání na obou stranách hranice,

dovolu mi pozdravit Vás jako nejvyšší představitel Ministerstva kultury, které je spolu s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Goethe-Institutem pořadatelem letošní česko-německé konference Umělecké vzdělávání a společnost, věnované vztahu společnosti a uměleckého vzdělávání. Konference probíhá v rámci česko-německého strategického dialogu, podepsaného vládami obou zemí před dvěma lety, a je rovněž součástí Ozvěn Česko-německého kulturního jara 2017. Jsem tomu upřímně rád, neboť vztahy mezi našimi zeměmi, které mi osobně velmi leží na srdci, zažívají v posledních desetiletích skutečně nové jaro, probuzení po dlouhé zimě, po mrazivém mlčení ideologicky rozdělené Evropy a ideologicky rozděleného světa.

Téma uměleckého vzdělávání je stále aktuálnější a vlády České republiky i Spolkové republiky Německa si to dobře uvědomují. Nejen proto, jaký potenciál postupně objevujeme v kulturních a kreativních průmyslech, ale také proto, že umělecká formace ve všech svých podobách (formální i neformální vzdělávání a rovněž informální učení) je patrně nejbližší tomu, čím vzdělávání původně bylo. Náš pohled na vzdělávání je formován tereziánským konceptem přípravy dobrých poddaných, který se během průmyslové revoluce pouze povýšil na přípravu dobrých zaměstnanců. Ostatně také poslední velká školská (tzv. kurikulární) reforma si klade za cíl rozvoj klíčových kompetencí – které však byly v 80. letech minulého století definovány coby charakteristiky ideálního manažera.

Tento utilitární pohled, kdy je vzdělání prostředkem k dosažení žádoucího profesního uplatnění, je však na hony cizí nejen antice, ale i myšlení našich předků

až do období renesance. Neboť původně bylo vzdělávání zdrojem lidské kultivace, naplňováním intelektuálního a tvůrčího potenciálu člověka. Dnes je téměř veškeré vzdělání poměřováno na vahách praktické využitelnosti, hodnoceno na škále „užitečné – neužitečné“, degradováno na výcvik. Otázka „K čemu mi to bude?“ už se neozývá jen z přídrzých devátáckých úst, ale stala se legitimní součástí zadání, jež klienti vznášejí na školu, která se z dílny lidskosti stala továrnou na dovednosti. S čestnou výjimkou uměleckého vzdělávání.

Ani děti jako konzumenti, ani rodiče jako zadavatelé se nepokoušejí kritéria chladného praktikismu, jaká nasazují na výuku jazyků nebo matematiky, uplatnit v případě uměleckovýchovných předmětů či uměleckého vzdělávání obecně. Nikdo se vážně neptá, k čemu budou dítěti základy kresby či malby, proč má poslouchat ukázky vážné hudby, jak profesně uplatní četbu básní. Všichni podvědomě cítí, že právě na poli uměleckého vzdělávání se vracíme ke kořenům, k podstatě, k nejryzejší lidské kultivaci.

Profesně se bude umění věnovat naprostý zlomek všech, kteří touto formací projdou; z praktického hlediska jde o dokonale zbytečné vzdělání. A péče trvá – přes všechny školské reformy – hudební i výtvarná výchova, své místo si ve vzdělávacích programech našla dramatická výchova, zvolna se etabluje pohybová výchova i výchova filmová a audiovizuální. V září se stále zodpovědně vybírají umělecké kroužky a základní umělecké školy, tento náš evropský unikát, každý rok obsadí další mladí muzikanti, tanečníci či výtvarníci. Rozšiřují se nejen hudební či filmové festivaly, ale také doprovodné semináře, které nemají o návštěvníky nouzi; muzejní a galerijní projekty si bez doprovodných programů už téměř neumíme představit a profese muzejního pedagoga začíná být běžnou i ve středních a malých muzeích. Univerzity třetího věku zcela samozřejmě nabízejí řadu uměleckovědných oborů.

Je přirozené, že tuto konferenci, která je stěžejní akcí letošního roku, realizuje spolu s Goethe-institutem Národní ústav pro vzdělávání; je však stejně přirozené, že nemenší podíl na ní má Národní informační a poradenské středisko pro kulturu. Právě oblast uměleckého vzdělávání je společným prostorem edukace a enkulturace, tak důležité právě dnes, v době multikulturních společností. Inspirace německých kolegů, jejichž zkušenost se soužitím odlišných kultur a jejich postupováním je nepochybně bohatší než naše, pro nás bude jistě i na tomto poli cenná. Věřím současně, že i naše zkušenosti obohatí německé partnery. Zkušenost z obdobné konference pořádané před čtyřmi lety nás k této naději plně opravňuje.

Přeji Vám zajímavé, inspirativní a v každém ohledu úspěšné setkání, jehož výstupem nebudou jen získané podněty a informace, ale také navázání řady kontaktů, spolupráce a oborových přátelství.

Daniel Herman, ministr kultury

Zdravice ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Vážené dámy a pánové, vzácní hosté,

toto setkání v rámci 20. výročí podpisu Česko – německé deklarace o vzájemných vztazích je projevem stálého dialogu a spolupráce mezi oběma zeměmi v oblasti kultury a školství. Je zcela zřejmé, že systém veřejné podpory uměleckého vzdělávání je zapotřebí stále vylepšovat a že je nutné, abychom společně posílili postavení kultury a umění ve vzdělávacím kurikulu. Jsem velmi rád, že v obou zemích existují úspěšné příklady praxe jako inspirace pro budoucí partnerské organizace. Mohou ukázat možnosti spolupráce mezi Českem a Německem, ukazují taky

to, jak je propojeno vzdělávání s uměním a jaké jsou možnosti k jejich financování. Naše dvoudenní setkání na konferenci s názvem Umělecké vzdělávání a společnost jistě přispěje k dalšímu rozvoji vzájemné spolupráce mezi oběma zeměmi a vzniku dalších společných uměleckých a vzdělávacích projektů, které budou dále intenzivně posilovat naše vzájemné vztahy a důvěru. Přeji této konferenci úspěšný průběh a vyjadřuji naději na vznik dalších skvělých projektů.

Stanislav Štech, ministr školství, mládeže a tělovýchovy

Zdravice Bavorského státního ministerstva pro vzdělávání a kulturu, vědu a umění

Česko-německá konference „Umělecké vzdělávání a společnost“ uskutečňuje vynikajícím způsobem cíle, k nimž se Bavorsko a Česká republika v květnu 2015 ve společném prohlášení o spolupráci ve vzdělávání zavázali. V tomto prohlášení obě země vyjadřují, že „...sdílí společné přání navázat dlouhodobou spolupráci v oblasti kultury a umění, jakož i při rozvíjení aktivit prezentujících kulturu, umění a historii. Toto se má stát podkladem vzájemných vztahů České republiky a Bavorska“.

Jsem organizátorům konference vděčný, že tímto projektem nejenom podrobí analýze vysokou úroveň česko-německé kulturní výměny, ale zejména také projednají perspektivy, které může dialog do budoucna oběma stranám přinést. Konference je tedy také učebnicovým příkladem přátelské komunikace ve sjednocené Evropě.

*Ludwig Spaenle, bavorský státní ministr pro vzdělávání a kulturu,
vědu a umění*

Zdravice Saského státního ministerstva pro vědu a umění

Vážení účastníci konference,

Českou republiku a Svobodný stát Sasko spojuje již dnes dlouhá a intenzivní kulturní výměna. V letošním roce se již po čtrnácté konal Filmový festival Nisa v česko-sasko-slezském trojmezí a těšíme se na nadcházející listopadový 19. ročník Česko-německých kulturních dnů.

Svobodný stát Sasko by rád do budoucna spolupracoval se svým sousedem ještě intenzivněji zejména v oblasti uměleckého vzdělávání. Projekty, které se konají v těch nejrůznějších kulturních oblastech v Sasku, se propojují s úspěšnými partnery v sousední zemi. Tímto způsobem posílíme již existující struktury a můžeme dále rozvíjet osvědčené myšlenky na nových místech. V rámci Saska již tato výměna začala a přináší úctyhodné výsledky.

Bilaterální konference o uměleckém vzdělávání je důležitým krokem směrem k přeshraniční výměně, k posílení vzájemného porozumění a budoucí spolupráce.

Děkuji organizátorům za přípravu pestrého programu a přeji všem účastníkům dva dny plné nového poznání.

Vaše Eva-Maria Stange, saská státní ministryně pro vědu a umění

Zdravice ředitelů Česko-německého fondu budoucnosti

Velice nás těší, že můžeme podpořit již druhou česko-německou konferenci na téma „Umělecké vzdělávání a společnost“.

Tato konference se koná v roce, kdy slavíme 20. výročí Česko-německé deklarace. Česko-německý fond budoucnosti, mající v této deklaraci své kořeny, usiluje od svého počátku o podporu dialogu mezi oběma našimi zeměmi na nejrůznějších úrovních.

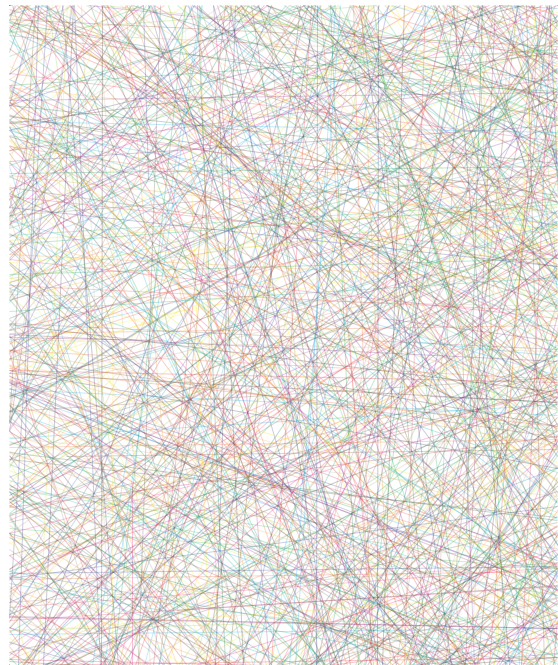
Kultura a umělecké vzdělávání přitom hraje ústřední roli (zhruba třetina nadačních prostředků je poskytována projektům z kulturní oblasti). Sotva totiž existuje nějaký jednodušší a příjemnější způsob, jak lidi z obou zemí propojovat, nežli prostřednictvím společných kulturních zážitků a tvořivé činnosti.

Nejlepší příklady z praxe, prezentované na konferenci, jsou toho působivým svědectvím. Ať se tedy stanou inspirací pro další akce z obou zemí k tomu, aby spojili své síly a společně rozvíjeli nové synergie! Možnosti k tomu ještě zdaleka nebyly vyčerpány.

„Rosteme s kulturou“ - a společně o to více!

Tomáš Jelínek, český ředitel ČNFB

Joachim Bruss, německý ředitel ČNFB

Část A: Hlavní referáty

Referát MŠMT ČR: Umělecké obory ve formálním vzdělávání

Formální umělecké vzdělávání plní dvě základní funkce: připravuje experty, výkonné umělce a podílí se na všeobecném vzdělávání populace; je zastoupeno ve všech úrovních vzdělávacího systému – počínaje předškolním vzděláváním a konče vzděláváním vysokoškolským.

Cílem příspěvku je představit umělecké obory ve vzdělávacím systému, a to s důrazem na jejich obsah v základním vzdělávání. Pozornost se dále zaměří na základní umělecké vzdělávání, které poskytuje základy vzdělání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru.

Referát MK ČR: Úloha resortu kultury v oblasti neformálního uměleckého vzdělávání

Umělecké vzdělávání má své místo ve strategických dokumentech resortu kultury, a jeho potřeba je artikulována prostřednictvím dotačních programů a výzev napříč různými odbory MK ČR. Hlavními aktéry tohoto živého procesu jsou veřejné kulturní instituce a organizace, nestátní neziskové organizace i individuální umělci. Tradičně je úzce propojena oblast neprofesionálního umění a neformálního vzdělávání v řadě uměleckých oborů. V poslední dekádě se ovšem také významně rozšiřuje nabídka vzdělávacích programů zejména paměťových institucí: nabízejí širokou škálu vzdělávacích aktivit pro děti, mládež, dospělé i seniory. Jsme přesvědčeni o tom, že podpora uměleckého vzdělávání na formální i neformální vzdělávací bázi a jejich vzájemné propojování má zásadní význam pro výchovu dalších generací, úspěšné začlenění jedince do společnosti i jeho uplatnění na trhu práce.

Situace uměleckého vzdělávání v SRN

V Německu zažíváme již několik let konjunkturu uměleckého vzdělávání. Stát i soukromé nadace dávají na tuto oblast značné částky. Obzvláště velký zájem je věnován nově vznikajícím celodenním školám, protože prostřednictvím školy lze oslovit všechny dospívající. Zároveň ale od prvních studií PISA je kladen velký důraz na exaktní vědy, jako je matematika, přírodní vědy a technika, a proto pak dochází mezi těmito oblastmi k jistému napjatému vztahu. Těžiště zájmu podpůrných institucí pak spočívá ve zlepšování spolupráce mezi kulturními a kulturně-pedagogickými zařízeními (hudební školy, umělecké školy pro mládež, opery, divadla) a školami. Jedním z kulturně-politických cílů je totiž také zvýšení podílu kultury. Souběžně s tímto vývojem lze pak pozorovat zvýšení vědeckého zájmu o otázky účinků uměleckého vzdělávání.

Max Fuchs

Vystudoval matematiku, ekonomii, pedagogiku a sociologii na univerzitě v Kolíně nad Rýnem. Deset let působil jako učitel matematiky, byl ředitelem Akademie Remscheid, Spolkové akademie pro umělecké vzdělávání (1998-2013), v letech 2001–2013 byl prezidentem Německé kulturní rady. V současnosti působí na Institutu pedagogiky na univerzitě Duisburg-Essen. Těžištěm jeho práce je vytváření subjektivity a kulturní rozvoj škol - propojování škol s uměním.

Umělecké vzdělávání v Bavorsku

Na pozadí skutečnosti, že Bavorsko je už podle své ústavy „kulturním státem“, klade státní tajemník Bernd Sibler ve své přednášce o kulturním vzdělávání zvláštní důraz na školu jako prvořadé místo pro zprostředkování kultury. Jednak se zabývá významem školních povinných předmětů a volitelných okruhů umělecko-kulturního vzdělávání pro celostní rozvoj osobnosti u dětí a mládeže, jednak představuje výběr partnerů spolupracujících stále intenzivněji se školami a jejich projektové nápady na posílení estetického vzdělávání. Ve své přednášce zaměřuje svou pozornost zejména na aktéry, kterým ministerstvo pro vzdělání poskytuje finanční a ideovou podporu.

Bernd Sibler

Vystudoval učitelství němčiny a dějepisu na univerzitě v Pasově a poté pracoval jako učitel na gymnáziu. V roce 1989 vstoupil do Křesťansko-sociální unie Bavorska (CSU) a od roku 1998 je poslancem Bavorského zemského sněmu. V letech 2007 až 2008 byl státním tajemníkem Bavorského státního ministerstva pro výuku a kulturu a v letech 2008 až 2011 vykonával funkci předsedy vysokoškolského výboru v zemském sněmu. Od roku 2011 znovu zastával úřad státního tajemníka Bavorského státního ministerstva pro výuku a kulturu a od roku 2013 je státním tajemníkem Bavorského státního ministerstva pro vzdělání a kulturu, vědu a umění.

Uwe Gaul

Uwe Gaul je od roku 2014 státním tajemníkem saského Státního ministerstva pro vědu a umění. Studoval v Heidelbergu, Münsteru a na univerzitě v Hamburku a v roce 1989 absolvoval jako diplomovaný pedagog. V letech 1989 až 2002 byl Uwe Gaul mimo jiné ředitelem Lidové vysoké školy města Flensburg. V roce 2002 pracoval jako vedoucí referátu pro kulturu, mládež, školu a sport města Flensburgu. K důležitým oblastem činnosti jeho referátu patřila spolupráce s dánskou menšinou a kooperace obou flensburských vysokých škol s univerzitou v Sonderborgu v dánském pohraničí. V únoru 2009 se stal Uwe Gaul vrchním školním radou Hamburského školského úřadu, kde do jeho kompetence spadalo celoplošné rozvíjení hamburských celodenních škol. Uwe Gaul je dlouholetým členem Sociálnědemokratické strany Německa (SPD). Podílel se na zavedení a rozvíjení dalšího univerzitního vzdělávání učitelů a zasloužil se o intenzivnější spolupráci vědeckých institucí s regionálními hospodářskými subjekty.

Umělecké vzdělávání v Sasku – příklady dobré praxe a rámcové podmínky

Příspěvek představuje vybrané příklady dobré praxe v oblasti uměleckého vzdělávání ze Svobodného státu Sasko zastupujících jednotlivé oblasti kultury. Jedná se o tyto projekty: 1) divadlo a scénické umění: „KOST – Kooperation Schule und Theater“ (Spolupráce školy a divadla); 2) literatura: „Buchsommer Sachsen“ (Saské knižní léto); 3) film: „Schlingel-Kinderfilmfestival“ (Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež Schlingel); 4) hudba: „Jedem Kind ein Instrument“ – JeKi (Každému dítěti hudební nástroj)..

Dále bude představeno specifikum Saského státu v této oblasti - kontaktní místa pro umělecké vzdělávání v kulturních prostorech. Ta mají za úkol fungovat jako koordinační místa mezi jednotlivými aktéry, strukturami školské správy a cílovými skupinami. Vedle toho jsou v kulturních prostorech iniciovány vlastní projekty atd.

Část B: Inspirativní mezioborové a bilaterální projekty

Martin Hořák

Absolvoval obory historie (1998) a dějiny umění (2008) na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Pracoval jako překladatel a redaktor odborné historické literatury. V letech 2000–2007 působil v Kanceláři pro oběti nacismu Česko-německého fondu budoucnosti a poté pracoval v Národním památkovém ústavu – v oddělení památek pod ochranou UNESCO. Od roku 2010 do současnosti je zaměstnán jako odborný referent v sekretariátu Česko-německého fondu budoucnosti, kde se specializuje na kulturní projekty, zvláště v oblasti výtvarného umění a divadla. V roce 2017 se v rámci Fondu budoucnosti podílel na přípravě a realizaci Česko-německého kulturního jara.

Možnosti česko-německé bilaterální spolupráce a její financování

Bezmála dvacetiletá tradice působení v oblasti česko-německých neziskových aktivit, více než 50 milionů eur vydaných na podporu zhruba 10 000 projektů, z nichž zhruba jedna třetina spadá do oblasti umělecké a kulturní výměny. Také tento kvantifikovatelný rozměr činnosti Česko-německého fondu budoucnosti bude součástí příspěvku. Jeho těžiště však bude spočívat ve snaze přiblížit se zřetelem k různým uměleckým žánrům či fenoménům a na základě příkladů hlavních cíle projektové podpory fondu (kultura jako prostředek komunikace a rozvíjení partnerství), její charakteristické rysy (diverzifikace z hlediska žánrů, velikosti projektů či míry profesionality jejich nositelů) i vývojové trendy (kombinace široce zaměřené podpory a tematických fokusů). Přestože Fond budoucnosti není jediným aktérem na poli česko-německých kulturních vztahů, širě jeho záběru, kontinuita jeho působení a role průsečíku řady partnerských iniciativ jej předurčuje k tomu, aby se představení jeho činnosti stalo v rámci konference jedním z podnětů k diskusi o širším rámci bilaterální spolupráce.

Rolf Witte

Diplomovaný sociální pracovník se zaměřením na práci s dětmi a mládeží. V letech 1990 až 1995 byl ředitelem Mezinárodního kulturního centra pro mládež a Německo-francouzského fóra mladého umění v Bayreuthu. Od roku 1996 je vedoucím mezinárodní sekce pro kulturní vzdělávání

Kulturní vzdělávání a mezinárodní spolupráce – práce Spolkové asociace pro kulturní vzdělávání dětí a mládeže (BKJ)

BKJ (Bundesvereinigung Kulturelle Kinder- und Jugendbildung e. V.) jako zastřešující organizace pro kulturní vzdělávání dětí a mládeže v Německu je aktivní na mnoha úrovních mezinárodních vztahů. BKJ podporuje ročně přibližně 80 akcí pro mládež a odborníky z oblasti uměleckého vzdělávání a umožňuje jim kontakty s kolegy z mnoha zemí. Na tuto činnost dostává finanční prostředky od německého Spolkového ministerstva pro mládež a od bilaterálních podpůrných subjektů. Kromě toho BKJ udržuje mezinárodní kontakty s ostatními organizacemi a institucemi, které se zabývají kulturním, resp. uměleckým vzděláváním, aby byl zajištěn transfer know-how mezi evropskými i mimoevropskými partnery. Aktuálně se podílí na víceletých modelových projektech především na evropské

úrovni a podporuje budování partnerských vztahů s institucemi kulturního vzdělávání ze zemí takzvaného „globálního jihu“. Bezprostřední soused Česko zatím jako partner bohužel nehraje tak velkou roli. Jak by se to dalo do budoucna změnit?

při Spolkové asociaci pro kulturní vzdělávání dětí a mládeže (Bundesvereinigung Kulturelle Kinder- und Jugendbildung e. V., BKJ). Je členem odborného výboru Evropská politika pomoci dětem a mládeži při německém zastřešujícím svazu pro pomoc dětem a mládeži (AGJ) a odborného výboru Evropa/Internationales při Německé kulturní radě. Je členem národních poradních sborů Spolkového ministerstva mládeže (BMFSFJ) pro realizaci programu EU „Erasmus+Jugend in Aktion“ a Strategie EU pro mládež v Německu. Dále je členem poradního sboru Německo-francouzské organizace mládeže (DFJW), Národní koalice pro realizaci Úmluvy UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů a německé Sítě pro kulturní vzdělávání a integraci, podporované státní ministryní pro kulturu a média.

Kulturjam (česko-německé výměny mládeže všech uměleckých oblastí)

Prezentace projektu Kulturjam - česko-německý projekt na podporu spolupráce dětí a mládeže v oblasti kultury v Plzeňském a Karlovarském kraji a v Horních Francích a jeho výstupů. Prezentace Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže Tandem a možností další přeshraniční spolupráce.

Jan Lontschar

Vystudoval kombinované dvojjazyčné studium na Elektrotechnické fakultě Západočeské univerzity v Plzni. Dlouhodobě působí v oblasti projektového managementu česko-německých výměn mládeže. Od roku 2004 je ředitelem Koordinačního centra česko-německých výměn mládeže Tandem (součást Západočeské univerzity v Plzni). Více než patnáct let vede česko-německé projekty na podporu spolupráce mezi partnerskými městy Plzeň - Regensburg. V roce 2005 absolvoval Kurz managementu neziskových organizací realizovaný agenturou neziskového sektoru Agnes.

Orchestrální souborová hra

Projektu se účastní mladá generace, která není zatížena minulostí. Účastníci projektu (žáci, učitelé) studují společný program. Účastníci projektu jsou aktivní hráči v orchestru a vidí, že skladby českých a německých autorů mají vysokou uměleckou kvalitu, nesou poselství naděje a humanismu. Pro mladou generaci je důležitý společný nácvik skladeb a společná práce v orchestru, radost z úspěšně provedeného koncertu. Princip společného úsilí na jedné věci je klíčovým přínosem. Příspěvek doprovodí videoukázka z projektu.

Tomáš Kolafa

Absolvent Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem, obor Učitelství pro 1. st. ZŠ se specializací na hudební výchovu. Od roku 1992 vyučuje hudební přípravu a scénickou hudbu na katedře dramatické výchovy na DAMU v Praze a od roku 2000 působí jako ředitel ZUŠ Liberec, která patří mezi největší v České republice a je zapojena do mnoha mezinárodních projektů. V roce 2007 ukončil studium školského managementu na UK a v roce 2015 na Technické univerzitě v Liberci studium hudební výchovy pro 2. st. ZŠ. Je výkonným ředitelem Asociace základních uměleckých škol ČR (AZUŠ) a členem Presidia European Music School Union. Organizuje ústřední kola soutěží ZUŠ ČR, koordinuje projekt České filharmonie a AZUŠ, zprostředkovává pro AZUŠ informace a nové trendy v evropském uměleckém vzdělávání a pořádá mezinárodní semináře.

Boris Braune

Studoval hudební vědu, politologii a interkulturní studia v Řezně a v Londýně. Od roku 2010 zodpovídá jako projektový vedoucí Bavorské filharmonie mimo jiné za oblast mezinárodní spolupráce (s hlavním zaměřením na výměnné akce pro evropskou mládež), stejně jako za integrační program Musik schafft Heimat (Hudba vytváří vlast) v rámci iniciativy Integrace a tolerance, podporované společností Wertebündnis Bayern. Od roku 2016 je Boris Braune navíc prezidentem Jeunesses Musicales Bayern.

„Wir 2 / My 2 - Selb + Aš: Hüben und Drüben / Tam i tady“

Německo-český umělecký projekt 2016/17

Projekt „Wir 2 / My 2“ oživil zapomenutou společnou historií měst Selb a Aš v česko-německém pohraničí. V rámci projektu došlo k navázání rozmanitých kontaktů mezi obyvatelstvem, zejména mezi mládeží, a byly vytvořeny nabídky tvůrčího využití pro žáky základních škol a pro gymnazisty. Projekt posílil regionální identitu a založil společnou budoucnost – vzorové „evropské město Selb-Aš“, které bude natrvalo spojené „Cestou – kulturně tematickou stezkou“, osazenou šesti skulpturami z ocelových kol a čtyřmi nástěnnými obrazy. Obyvatelé a návštěvníci jednoho z obou měst byli a jsou upozorňováni na druhé město, na jejich společnou historii i budoucnost a jsou zváni k setkání a výměně názorů. Usilujeme o vytvoření pocitu sounáležitosti, který má v konečném důsledku za cíl srůstání obou měst.

Jan Samec

Absolvent SPŠ keramické v Bechyni a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, obor výtvarná výchova. Od roku 1980 do roku 1983 působil jako samostatný odborný pracovník Galerie umění Karlovy Vary, poté 1984-1986 jako pedagog na LŠU Karlovy Vary. Od roku 1986 do roku 2004 byl výtvarníkem ve svobodném povolání. Vlastní výtvarná činnost byla prezentována na více než devadesáti samostatných výstavách a účasti na řadě zásadních přehlídek a společných výstav. Svými díly je zastoupen v mnoha sbírkách v tuzemsku i v zahraničí. Od roku 2004 působí jako ředitel Galerie umění Karlovy Vary. Pod jeho vedením se aktivity galerie rozrostly o netradiční akce a od roku 2011 o novou pobočku - Interaktivní galerii Becherova vila.

Hans-Joachim Goller

Studoval ekonomii a geografii na univerzitě ve Würzburgu pro výkon učitelského povolání na reálných školách. Jako učitel pracoval nejdříve ve městě Naila (1968-1970), potom v Selbu, od roku 2003 je v důchodu. V letech 1972 až 2002 působil v komunální politice – v Městské radě města Selbu a v Krajském sněmu města Wunsiedel, z toho byl 15 let druhým, resp. třetím starostou a vedoucím referentem pro kulturu; v krajském sněmu byl 15 let předsedou frakce. V roce 1990 založil v Selbu hornofrancký umělecký spolek (Kunstverein Hochfranken Selb e. V.) a od té doby je organizátorem různých německo-českých uměleckých projektů. V roce 1996 založil Galerii Goller, ve které se pořádají výstavy německých a českých umělců. Od roku 1999 je členem rady mluvčích Kulturně politické společnosti (Kulturpolitische Gesellschaft) Zemské skupiny Bavorsko.

Čojč (česko-německé divadelní projekty pro mládež)

Na konkrétních příkladech ukážeme, jak funguje subkultura v čojč divadelních projektech, jak tvoříme naše čojč-texty a představíme pár našich oblíbených projektů z posledních let.

Pavel Křeček

Pavel Křeček je advokát, divadelní pedagog a jeden ze zakladatelů česko-bavorské divadelní sítě Čojč. Od roku 2000 se zúčastnil mnoha německo-českých divadelních projektů. Stál u zrodu české společnosti A BASTA! z. s. a je jejím dlouholetým jednatelem. Spolu s německým kooperačním partnerem TPI DAS Ei e.V. založil v roce 2010 společnost cojc gGmbH. Od roku 2013 pracuje jako advokát na volné noze, od roku 2006 je divadelním pedagogem v Deutsch-Tschechische Jugendbegegnung.

Eleanora Allerdings

Eleanora Allerdings je divadelní pedagožka, režisérka a performerka a spoluzakladatelka česko-bavorské divadelní sítě Čojč. Od roku 2000, kdy zrealizovala svůj první velký projekt „s Kafkou přes hranice“, se průběžně angažovala pro Čojč. Od založení společnosti cojc gGmbH v roce 2010 je jednatelkou této společnosti. Kromě toho působí externě jako docentka divadelní pedagogiky v divadelně pedagogickém institutu DAS Ei v Bavorsku (DAS Ei – theaterpädagogisches Institut Bayern e.V.) a na školách a věnuje se vzdělávacím projektům pro všechny věkové skupiny.

Akademie umění a kultury pro seniory hlavního města Prahy

Téma volného času seniorů a jeho aktivního využití bylo v České republice dlouhou dobu opomíjeno a hlavní zacílení sociální politiky směřovalo k rozvoji sociálních služeb pobytového charakteru. Nyní se hlavní město Praha snaží o nápravu. Právě samospráva totiž v tomto ohledu může sehrát velkou roli a nejde přitom jen o finanční podporu. Jednou z možností je seniorům přímo nabídnout aktivní náplň volného času, a to například formou průběžného vzdělávání. Proto byla na 6 vybraných pražských základních uměleckých školách zřízena ve školním roce 2015/2016 Akademie umění a kultury pro seniory hlavního města Prahy. V rámci této akademie mohou senioři navštěvovat bezplatné kurzy z oblasti hudebního i výtvarného umění. Pro velký zájem byla v následujícím roce akademie zřízena na dalších 6 školách a od podzimu roku 2017 se očekává další rozšiřování.

Irena Ropková

Irena Ropková je v současnosti radní hl. m. Prahy pro oblast školství a evropských fondů. Od prosince 2014 do října 2015 měla ve své gesci také sociální oblast. Problematice stárnutí a zlepšení podmínek pro seniory se dlouhodobě věnuje a snaží se podporovat projekty, které umožní seniorům zůstat co nejdéle v jejich přirozeném prostředí. Vystudovala Fakultu mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické a Právnickou fakultu Univerzity Karlovy.

Jiří Stárek

Absolvent Pražské konzervatoře a Pedagogické fakulty UK v Praze, obor Specializace ve školství - školský management. Od roku 2001 je ředitelem na ZUŠ Hostivař v Praze. Od roku 2001 do roku 2004 pracoval jako asistent místopředsedy Senátu Parlamentu ČR a člen správní rady společnosti RESPEKT. V roce 2002 inicioval založení spec. studia pro ředitele ZUŠ v Centru školského managementu. V roce 2005 nastoupil do Výzkumného ústavu pedagogického v Praze jako vedoucí koordinačního týmu tvorby RVP ZUV, kde připravoval kurikulární reformu v základním uměleckém vzdělávání. V roce 2007 se stal hlavním manažerem projektu IPN Pilot ZUŠ realizovaný MŠMT ČR. Dále je předsedou Asociace ZUŠ ČR v Praze, věnuje se přednáškové činnosti se specializací na školský management, vedení lidí a problematiku vzdělávání. Jako redaktor působí v časopise Řízení školy.

Almuth Fricke

Almuth Fricke je literární vědkyně a kulturní manažerka, která od roku 2007 vede Institut pro vzdělání a kulturu (ibk) v Remscheidu. Tam založila Kompetenční centrum pro kulturní vzdělávání ve stáří a pro inkluzi (kubia). Na odborné vysoké škole v Münsteru se zasloužila o další vzdělávání v oboru kulturní geragogika a vytvořila řadu badatelských záměrů a modelových projektů pro kulturní vzdělávání a participaci starších lidí.

Stárnout s uměním: Význam kulturního vzdělávání ve stáří

Kulturní participace a umělecké vzdělávání skýtá rozmanité možnosti vzdělávání a rozvoje člověka v každém věku. Hrát ve stáří znovu divadlo, muzicírovat s ostatními nebo psát, umožňuje člověku zůstat svěží, rozšiřuje jeho obzor a vytváří smysluplné učební podněty. V německé spolkové zemi Severní Porýní-Vestfálsko podporuje Kompetenční centrum pro kulturní vzdělávání ve stáří a pro inkluzi (kubia) kulturní pracovníky a kulturní zařízení při rozvíjení demograficky podložených zprostředkovávacích konceptů a nabídek pro stále rostoucí cílovou skupinu starších lidí.

Práce kompetenčního centra kubia je zaměřena zejména na profesionalizaci umělecko-kulturní zprostředkovávací praxe pro starší lidi, na podporu mezigeneračního dialogu, na kulturu a umění v pečovatelské praxi, na využití kultury a umění při demenci, na posilování kulturní angažovanosti ve stáří, na kulturní participaci starších migrantek a migrantů a na mezinárodní vývojové trendy v této oblasti. Živou seniorskou divadelní scénou v Severním Porýní-Vestfálsku podporuje kubia prostřednictvím platformy theatergold.de.

Prezentace přibližuje význam kulturního vzdělávání pro dobré a důstojné stárnutí a informuje o práci centra kubia a o umělecko-kulturních aktivitách starších lidí a pro starší lidi v Severním Porýní-Vestfálsku, které je s 18 miliony obyvatel nejlidnatější německou spolkovou zemí.

Tomáš Drobny

Vystudoval Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, obor archeologie a historie. Více než dvě desetiletí se zabývá ochranou

---

Aktivity Metodického centra muzejní pedagogiky na poli uměleckého vzdělávání

Metodické centrum muzejní pedagogiky je celostátním pracovištěm, které má za úkol zpřístupňovat veřejnosti movité kulturní dědictví uložené v muzeích a galeriích a podporovat využití jeho edukačního potenciálu. Přestože muzea nemohou konkurovat ve svých cílech zavedeným institucím formálního vzdělávání v oblasti umělecké výchovy, husté síti základních uměleckých škol, nabízejí prostřednictvím svých muzejně edukačních

programů jak větší porozumění uměleckým artefaktům v galeriích i všeobecně zaměřených regionálních muzeích, tak podněcují tvůrčí schopnosti a způsoby uměleckého vyjádření v mnohých aktivizujících činnostech, které jsou běžnou součástí nabízených programů. Metodické centrum muzejní pedagogiky monitoruje a zpřístupňuje příklady dobré praxe a podporuje muzejní edukátory v uplatňování tvůrčích přístupů uměleckého vzdělávání v každodenní muzejní praxi.

Museumsdienst Köln – vzdělávání a učení v Kolíně nad Rýnem

Muzejní služba Kolína nad Rýnem má dva úkoly. Za prvé odpovídá centrálně za zprostředkování služeb všem muzeím města Kolína nad Rýnem. Tato instituce přitom vytváří programy pro všechny cílové skupiny, které navštěvují muzea. Rozmanité nabídky a formy zprostředkování se orientují podle poptávky. Používaný repertoár metod zahrnuje všechny oblasti muzejní pedagogiky, od verbálního a mediálního zprostředkování až ke zprostředkování orientovanému na jednání. Za druhé odpovídá Muzejní služba za styk muzeí města Kolína s médii a veřejností (mediální spolupráce, vystupování na veletrzích, organizace velkých akcí, publikace s přesahem do jiných oborů, cestovní ruch a webový portál museenkoeln.de). V rámci prezentace budou představeny nejdůležitější cíle a strategie kolínské zprostředkovací práce. Pozornost bude zaměřena především na projekt museumsbus koeln, který je v celém Německu unikátní.

Matthias Hamann

Matthias Hamann je kunsthistorik, germanista a archeolog, ředitel Muzejní služby Kolína nad Rýnem. Hlavní náplní jeho práce je muzejní a kulturní management, muzejní a kulturní pedagogika, komunikace, komunální a regionální sítě kontaktů. Je členem představenstva Spolkového svazu muzejní pedagogiky a pracovního kruhu pro vzdělání a zprostředkování při Německém muzejním svazu. Vyučuje na různých vysokých školách a vykonává znaleckou činnost.

Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby

Tento příspěvek představí projekt Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby, který pořádá Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NĪPOS). Cílem projektu, jehož inspirace přišla ze zahraničí, je podpora nejruznějších forem uměleckého vzdělávání a neprofesionálního umění. Účastníky, kteří se do Týdne sami hlásí přes web a FB stránky projektu, jsou organizátoři zajímavých kulturních akcí po celé České republice, např. hudební, taneční a pohybová představení, koncerty,

Karolína Bulínová

Absolventka konzervatoře Taneční centrum Praha, vystudovala Hudební a taneční

fakultu AMU v Praze, obor Taneční věda. Pracovala jako produkční (Pražský komorní balet, o. p. s., ProART – občanské sdružení pro umění, Metropolis, kulturní informační platforma Brno), od roku 2011 je členkou redakčního týmu časopisu Živá hudba (vydává NAMU Praha) a od roku 2012 redaktorkou časopisu pam pam (vydává NIPOS). Od loňského roku je také koordinátorkou dvou projektů NIPOS - První evropské sympozium amatérského tanečního umění a Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby.

Marianna Sršňová

Vystudovala politologii a evropská studia na FF Univerzity Palackého v Olomouci a religionistiku na FF Masarykovy univerzity v Brně. V letech 2008-2010 působila na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy jako tajemnice náměstka skupiny pro sociální programy ve školství, kde se věnovala oblastí rovných příležitostí ve vzdělávání a strukturálním fondům. V roce 2010 založila Společnost pro kreativitu ve vzdělávání, o. p. s. Zde působí jako ředitelka a odborná garantka programu Kreativní partnerství, jehož hlavním cílem je vytvářet a podporovat spolupráci mezi učiteli a umělci ve výuce. Vede program Kreativní partnerství v České republice, podílí se na lektorské činnosti, tvorbě odborných materiálů a výstupů.

výstavy, performance, autorská čtení, dílny a semináře, akademie základních uměleckých škol apod. Projekt si získal již stabilní spektrum účastníků a příznivců a má potenciál oslovit a zaujmout nové aktéry kulturního života napříč žánry i regiony.

Kreativní partnerství – jak umění mění učení

Kreativní partnerství je vzdělávací program, jenž nastavuje na školách intenzivní spolupráci učitele a umělce při výuce vybraného tématu a práci se všemi žáky ve třídě. Učitel společně s umělcem připraví originální ztvárnění výukového tématu za využití uměleckých postupů a metod a v průběhu školního pololetí tento program společně vedou. Výukové aktivity jsou strukturovány tak, aby podpořily inkluzi a individuální přístup k žákům. Příspěvek ukáže, co může učitelům i žákům přinést spolupráce s umělci a představí základní principy programu.

Část C: Oborové dílny

DIVADLO

Vedení workshopu: Lenka Lázňovská

Lenka Lázňovská je ředitelkou Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (NIPOS). Absolvovala Filosofickou fakultu UK v Praze. Působila jako redaktorka, odborný pracovník analytik, přednášela a publikovala (významné jsou zejména publikace týkající se českého amatérského divadla). Vedla dva rozsáhlé humanitní výzkumy, byla členkou týmu rozsáhlého dlouhodobého projektu mapování českého amatérského divadla. Specializuje se na teorii neprofesionálního umění. Je členkou porot mnoha soutěží amatérského divadla. Díky působení v různých NNO má velké mezinárodní zkušenosti.

Simona Bezoušková

Absolventka FF UK v oboru teorie kultury a absolventka Kurzu praktické režie NIPOS. Od roku 2004 působí v Národním informačním a poradenském středisku pro kulturu jako odborná pracovnice pro amatérské činoherní divadlo a jako tajemnice odborné rady pro amatérské činoherní divadlo. Od roku 2011 je programovou ředitelkou Jiráskova Hronova. V letech 2004–2010 působila jako redaktorka časopisu Amatérská scéna.

Milan Schejbal

Absolvent DAMU v Praze (obor režie a dramaturgie). V letech 1994–2006 působil jako režisér a umělecký šéf Divadla ABC v Praze. Od roku 2006 dosud je režisérem a uměleckým šéfem Divadla A. Dvořáka v Příbrami. Od roku 1996 je pedagogem režie a vedoucím ročníku na pražské DAMU (Katedra činoherního divadla). Pracuje jako lektor a poradce mnoha amatérských divadelních přehlídek a seminářů. V roce 2010 obdržel Cenu Ministerstva kultury za neprofesionální divadelní a slovesné aktivity.

Kurz praktické režie

Kurz praktické režie je čtyřletý vzdělávací projekt určený režisérům amatérských divadelních souborů. V současné době probíhá jeho pátý běh. Cílem je zmnožení vybavených a poučených režisérů amatérských divadelních souborů. Dále se také počítá s tím, že každý z režisérů předává své zkušenosti a vědomosti získané na Kurzu praktické režie členům svých souborů a ty pak dále vede k dalšímu vzdělávání. Cílem projektu je také zvyšování umělecké úrovně a kultivace amatérského divadla. Každý rok proběhnou tři setkání – týden v rámci festivalu amatérského divadla Jiráskův Hronov, týden na podzim ve Volyni a jedno setkání během prodlouženého víkendu v Kralupech nad Vltavou. Frekventanti si dále během roku samostatně organizují další setkání většinou v rámci divadelních přehlídek a festivalů. Během čtyř let se frekventanti věnují dramaturgii, dramaturgicko-režijní koncepci, dramatické výchově, komunikaci, divadelním druhům, žánrům a stylům, režijní propedeutice, budování dramatické situace, pohybu, práci režiséra s hercem, scénografi a jevištnímu svícení, kritickému hodnocení a přípravě vlastní absolventské inscenace. Největší důraz je kladen především na praktická cvičení a práci s figuranty z řad profesionálních herců.

Další lektor: dramaturgyně a herečka Kateřina Fixová.

Divadlo pro všechny – koncept BDAT v programu BMBF „Kultura posiluje“

Koncept amatérského divadla a divadelní pedagogiky jako nástroje neformálního kulturního vzdělávání

V roce 2013 vytvořilo Spolkové ministerstvo pro vzdělání a výzkum (BMBF) první celoněmecký pětiletý program na podporu kulturního vzdělávání s názvem Kultur macht stark (Kultura posiluje). Program je zaměřen především na děti a mládež s chybějícím nebo ztíženým přístupem ke (kulturnímu) vzdělávání. Po uskutečněné evaluaci bude program od roku 2018 znovu o pět let prodloužen. Svaz německých amatérských divadel (BDAT) je jedním ze třiceti programových partnerů. Koncept „divadla pro všechny“ tvoří pětidílná rámcová koncepce na podporu divadelních projektů s cílovou skupinou dětí a mladých lidí ohrožených nedostatečným vzděláním. Workshop se zaměřil na ústřední prvky konceptu svazu BDAT „divadlo pro všechny“ – od teoretického vývoje na základě ministerské směrnice o podpoře až k praktické realizaci v podporovaných projektech, a to včetně kritického zhodnocení a diskuse s ohledem na přepracování konceptu pro účely pokračování programu.

Stephan Schnell

Studoval aplikovanou divadelní vědu na Univerzitě Justa Liebiga (JLU) v německém Gießen. Následně pracoval 15 let jako režisér v různých městských a státních divadlech v celém Německu. Od roku 2003 studoval kulturní management na Dálkové univerzitě v Hagenu. Zároveň se také stále intenzivněji zajímal o práci s dětmi a mládeží v oblasti politického a kulturního vzdělávání, a to i na mezinárodní úrovni. Od roku 2011 pracuje pro Svaz německých amatérských divadel (BDAT). Jako zastupující jednatel je mj. referentem pro vzdělání a mezinárodní záležitosti. Od roku 2016 se navíc podílí jako vědecký pracovník na výzkumném projektu podporovaném BMBF, který se v Institutu divadelní vědy na Univerzitě v Lipsku zabývá historií amatérského divadla jako součásti neformálního kulturního vzdělávání v transkulturní perspektivě (2016-2019).

HUDBA

Vedení workshopu: Tomáš Kolafa

Absolvent Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem, obor Učitelství pro 1. st. ZŠ se specializací na hudební výchovu. Od roku 1992 vyučuje hudební přípravu a scénickou hudbu na katedře dramatické výchovy na DAMU v Praze a od roku 2000 působí jako ředitel ZUŠ Liberec, která patří mezi největší v České republice a je zapojena do mnoha mezinárodních projektů. V roce 2007 ukončil studium školského managementu na UK a v roce 2015 na Technické univerzitě v Liberci studium hudební výchovy pro 2. st. ZŠ. Je výkonným ředitelem Asociace základních uměleckých škol ČR (AZUŠ) a členem Presidia European Music School Union. Organizuje ústřední kola soutěží ZUŠ ČR, koordinuje projekt České filharmonie a AZUŠ, zprostředkovává pro AZUŠ informace a nové trendy v evropském uměleckém vzdělávání a pořádá mezinárodní semináře.

Cestujeme po kontinentech

Hudebně-pohybová dílna na základě orffovských principů, které je možné využít na ZŠ i ZUŠ. Díky různorodému materiálu se žáci seznamují s kulturou a tradicemi v Čechách, ale i na jiných kontinentech. Pohyb – slovo – rytmus – zpěv – instrumentální hra, jako cesta k poznání svých vlastních kořenů, ale i tradic ve vzdálených krajínách ostatních kontinentů.

Lenka Pospíšilová

Vystudovala Pedagogickou fakultu UK v Praze, obor Hudební výchova – Český jazyk. Od roku 1991 učí na

ZŠ v Letňanech, kde podle vzoru P. Jurkoviče zavedla třídy s rozšířenou hudební výchovou a založila dětský orchestr HRA JE TO. Od roku 1989 vede letní dílny „Muzicování a malování pro rodiče s dětmi“. V letech 2008-2017 vyučovala didaktiku HV na Pedagogické fakultě UK. Devátým rokem spolupracuje na hudebně – výchovných pořadech FOK Orchester na dotek a v Českém muzeu hudby vede hudební dílny pro děti. Od roku 1991 vyučuje na seminářích pro učitele hudební výchovy v Česku i v zahraničí. Při výuce využívá prvky elementární hudební výchovy s prvky výchovné dramatiky a pohybové výchovy se silným sociálním podtextem. Lenka Pospíšilová je rovněž autorkou řady publikací.

Petr Kadlec

Muzikolog, pedagog, hudební publicista a moderátor. Od roku 2003 spolupracuje s Českou filharmonií, od roku 2013 vede její edukační oddělení. Pro ČF vytvořil profilové výstavy dirigentů Václava Talicha, Rafaela Kubelíka a Karla Ančerla, jemuž také věnoval svoji doktorskou práci na FF UK. V ČF vedl desítky hudebních workshopů pro děti a mladé lidi různého věku, od roku 2006 moderuje úspěšný cyklus koncertů „Čtyři kroky do nového světa“ pro studentské publikum, který vytváří spolu se skladatelem a dirigentem Markem Ivanovičem. V letech 2011-2017 přednášel na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy Didaktiku prezentace hudby. V letech 2009-2013 pracoval v Českém rozhlasu, mj. jako hlavní hudební dramaturg stanice Vltava. V letech 2005-2007 byl editorem „Václav Talich Special Edition“ vydávaná nakladatelstvím Supraphon.

Videoukázka aktivního poslechu s dětmi (4. - 5. třída) Slyšet – porozumět – zapojit se – ztvárnit vlastními prostředky. Nalézání vhodných atributů a výrazových prostředků, které mohou umocnit zážitek z poslechu a mohou vést i k vlastnímu vyjádření. Na začátku a závěru prezentace si vyzkoušíme některé tvůrčí aktivity používané při rozvoji motorických, rytmických a komunikačních dovedností dětí.

Dva hlasy – jeden svět?

„Proč by zrovna naše děti měly trpět? A co jim tak mohou romské děti předat jiného než vši?“ Ptali se v říjnu 2016 rodiče neromských dětí ze Vsetína, které jsme chtěli přizvat do projektu „Dva hlasy – jeden svět“. A nabídnout dětem – romským i neromským – prostor pro něco, co ještě nezažily: pro společné setkávání a tvoření. Konkrétně šlo o taneční a pěvecké dílny pod vedením Idy Kellarové a jejího uměleckého týmu, ale také o hudební workshopy a besedy s hráči a lektory České filharmonie. O napínavou celoroční zkuškovou přípravu a na konci krásný koncert pro všechny ze Vsetína. Jak to nakonec dopadlo? Překazil všechno strach a dospělí? A je Vsetín zakletý nebo není? Nabízíme upřímnou zprávu o prvním roce projektu, který pořádají z. s. MIRET a Česká filharmonie za podpory nadace Bader Philanthropies.

Ida Kellarová

Zpěvačka, sbormistryně a pedagožka Ida Kellarová považuje za největšího učitele svého otce Kolomana Bitto, vynikajícího muzikanta, který hudbou žil a vedl k ní i dvě ze svých tří dcer – Idu a Ivu Bittovou. Ida Kellarová strávila část života ve Velké Británii, Dánsku a Norsku; do ČR se vrátila v roce 1995 a nyní žije v Bystrém u Poličky.

Ve své práci se inspirová romskými kořeny. Velmi známá je její více než dvacetiletá práce s lidmi a lidským hlasem. V roce 1999 založila, o. s. MIRET (= Mezinárodní iniciativa pro rozvoj etnické tvorby) se snahou pomáhat romské minoritě v integraci do společenského života v ČR a naopak majoritě napomáhat otevřít se Romům a porozumět jim. Své úsilí věnuje také talentovaným romským dětem, pro které v roce 2011 založila sbor Čhavorenge. Ten od roku 2014 intenzivně spolupracuje s Českou filharmonií.

Oto Bunda

Pochází ze slavné rodiny Bundových, která se soustředí na tradiční romskou kulturu a hudbu. Vyrůstal v Košicích na Slovensku a v hudbě prožil celý svůj život. Později se stal členem romského Divadla Romathan v Košicích, a to v sekci divadelní, taneční, ale především hudební a pěvecké. Od roku 2006 úzce spolupracuje s Ildou Kellarovou a jejím z. s. MIRET. Na workshopech vyučuje kromě zpěvu také tanec s romskými prvky. Oto Bunda se stal také asistentem Idy Kellarové při její práci s talentovanými romskými dětmi, především v projektu dětského pěveckého sboru Čhavorenge. S Českou filharmonií spolupracuje od roku 2014 na projektech Romano drom, Rom'n'roll, Dva hlasy – jeden svět a dalších.

Vzdělávací práce s orchestrem

Ze své praxe hudebnice a skladatelky v kolektivním tvůrčím procesu v nejrůznějších kontextech přicházím s několika úvahami o modelových příkladech nejlepší praxe a přístupech, zejména pokud jde o vzdělávání umělců, kteří se chtějí do těchto pracovních procesů zapojit. Na základě svých praktických zkušeností bych ráda představila postupy v kolektivních tvůrčích procesech a jejich účinky v různých sociálních a hudebních kontextech: Jak a za jakých podmínek fungují tyto procesy, co s sebou přinášejí? Kudy prochází hranice mezi participací a autorstvím ve společně vzniklých kompozicích?

Catherine Milliken

Vystudovala hru na hoboj a klavír v rodné Austrálii. Byla zakládající členkou slavného frankfurtského souboru soudobé hudby Ensemble Modern. Od roku 1990 skládá vlastní kompozice pro hudební divadlo, instrumentální a komorní hudbu, rozhlasové hry, divadelní a filmovou hudbu. V letech 2005-2012 vedla edukační oddělení Berlínské filharmonie. V současné době se podílí na mezinárodních projektech při festivalu Umculo v jižní Africe, Future Labo v Japonsku a Berlínské filharmonii, na festivalu Klangspuren v severním Tyrolsku. Od roku 2018 bude po dobu tří let hostující skladatelkou Adelaide Symphony Orchester. Catherine Milliken je doktorandkou Griffith University v Queenslandu v Austrálii.

TANEC

Vedení workshopu: Jiří Lössl

Absolvent pedagogiky moderního tance na katedře tance pražské HAMU; věnuje se pedagogické, metodické, koncepční, publikační a výzkumné práci v oblasti scénického tance a pohybu vůbec. Vyučoval na Konzervatoři Jaroslava Ježka (1992-1998); v ateliéru textilní tvorby Univerzity Hradec Králové vedl pohybový ateliér (1997-2002); je pedagogem na katedře výchovné dramatiky DAMU Praha (2002 až dosud), na katedře tance pražské HAMU (2007 až dosud) a katedře autorské tvorby a pedagogiky DAMU Praha (2015 až dosud); autor projektů Estetický pohyb jako zdroj dětské radosti (výukový program pro pedagogy rytmické a pohybové výchovy dětí); Tělo v pohybu (výukový program pro studenty katedry tance pražské HAMU); Tělo jako nástroj (výukový program pro Centrum tvořivé dramatiky). Vytvořil více jak desítku choreografií, publikuje v odborných časopisech nejen o dětské taneční pedagogice. Od roku 1999 je odborným pracovníkem NIPOS-ARTAMA pro scénický tanec.

Škola tančí - vzdělávání v pohybu

Může dítě poznávat a pochopit fyziku nebo matematiku prostřednictvím pohybu, „tělo v pohybu“? Může si školák nebo student osvojit jazyk nebo literaturu díky umění, díky tanci? Jaké jsou naše cíle? - Rozvíjet kreativitu žáků a naučit se na jejím základě konstruktivně vystavět projekt - Seznámit se s projektovým procesem směřujícím k cíli = choreografii - Používat „tělo v pohybu“ jako prostředek poznávání - Rozvíjet iniciativu,

Markéta Kafková

V organizaci SE.STA je pověřena vedením vzdělávacích projektů pro taneční pedagogy, choreografy, tanečními projekty přesahujícími do vzdělávání a uměleckými aktivitami pro děti. V oblasti tance ji

zajímá přesah do běžného života a ostatních oborů, rovněž taneční terapie a autentický pohyb. Tanec i další odvětví umění jsou jí blízké díky kurzům Labanovy analýzy, poznání Feldenkraisovy metody a díky vlastní výtvarné tvorbě. Působila také jako architektka a projektantka v Irsku, produkční a vedoucí projektů v současném tanci a vzdělávání, spolupracovala na Evropských projektech. Ve svém volnu se věnuje dobrovolnické činnosti.

Zdenka Brungot-Svíteková

Absolventka magisterského studia na VŠMU v Bratislavě, obor pedagogika tance, dále CND Paris, danceWeb ve Vídni, SITI Co. v Saratoga Springs (USA). Působí jako tanečnice, performerka, choreografka a pedagožka. Své vzdělání si rozšiřuje a prohlubuje na četných projektech a workshopech současné pohybové techniky, improvizace, kompozice, somatických přístupů a analýzy pohybu. Věnuje se vlastní autorské

transdisciplinaritu, úctu a empatii ve výuce - Naučit se rozpoznávat a respektovat individuální a skupinový potenciál - Podporovat rozvoj osobnosti žáka na základě pochopení vlastní jedinečnosti - Naučit děti vnímat umění a chápat společenský přínos každé tvořivé činnosti.

Poznáváme svět v pohybu, díky vlastnímu objevování, na vlastní kůži, názornosti, hrou, s radostí a zvědavostí.

tvorbě. Pravidelně spolupracuje s umělci doma i v zahraničí, např. K. Simon (UK), Jan KomarekWorks (CZ), Paco Decina (I/Fr), P. Nadaud (FR/CZ), AS Project (SK), F. Ramalingom (FR), AIAE, Crew Collective. Je spoluzakladatelkou a organizátorkou festivalu ImproEvents Prague zaměřeného na jevištní improvizaci. Je členkou improvizáční skupiny NAU. Píše do tanečních periodik (Vlna, Taneční zóna, Salto) a tlumočí akce spojené s tancem. Je spoluautorkou tanečního představení $F_g = G \left[\frac{(m_1 m_2)}{r^2} \right]$ / „Tanec a fyzika“, představení „Karneval zvířat“ a dalších. V současnosti také vede interaktivní taneční dílny pro děti ve studiích i na školách.

Martina Kessel

Martina Kessel studovala tanec a taneční pedagogiku na akademiích v Rotterdamu a Essenu a následně absolvovala studium etnologie, islamologie a pedagogiky na Univerzitě v Kolině nad Rýnem. Byla zaměstnaná jako vědecká pracovnice na univerzitách v Göttingenu a v Kolině nad Rýnem. V letech 2003 až 2013 pracovala v instituci Tanzhaus NRW, kde mimo jiné vedla projekt Take-off: Junger Tanz v rámci iniciativy Tanzplan Deutschland a budovala sekci Tanec pro mladá publikum. V tomto kontextu doprovázela scénický program pro mladá publikum a pracovala s mnoha tanečnicími a choreografy na rozvoji tanečních produkcí. Od roku 2013 působí v Berlíně jako projektová vedoucí ChanceTanz a podporuje s využitím prostředků Spolkového ministerstva pro vzdělání a výzkum taneční umělecké projekty dětí a mládeže. Kromě toho pracuje jako dramaturgyně a poradkyně na volné noze a mimo jiné organizuje pro Berliner Festspiele Fórum choreografů a tanečniců v kontextu tanečního setkání mládeže.

Bundesverband Tanz in Schulen e.V. (Spolkový svaz tance ve školách)

Spolkový svaz tance ve školách zastupuje soudobý tanec v kulturním vzdělávání a zasazuje se o jeho šíření v rámci nabídek uměleckého vzdělávání. Hlavní náplní práce svazu je zajištění a rozvíjení kvality zprostředkování tanečního umění dětem a mládeži. Příspěvek představí kvalitativní rámec vyvinutý Spolkovým svazem tance ve školách. Tento rámec vychází ze specifík soudobého tance a rozpracovává nutné kompetence učitelů tance, pojmenovává vzdělávací dimenze tance, které zúčastněné děti a mládež mohou aktivně zažívat, a zaměřuje se také na úkoly a perspektivy zúčastněných institucí. Po krátkém představení kvalitativního rámce bude následovat diskuse s účastnicemi a účastníky workshopu.

Tanec ve školách ve Frankfurtu nad Mohanem

Počínaje sezonou 2006/07 převzal tým Tanzlabor 21 projekt „Taneční platforma Rhein-Main Tanec na školách“ ve Frankfurtu a Porýní a vytváří strukturu pro podporu a integraci tance ve školách. Po obsahové stránce jednotlivé projekty zprostředkovávají žákům a studentům přiměřeným způsobem metody vývoje a prezentace, cíle, formy pohybu a techniky soudobého tance. Aby byla zabezpečena neustálá výměna mezi všemi vedoucími projektů a mohli se od sebe navzájem učit, konají se pravidelná setkání, workshopy a společná vystoupení, jako například Den tance na školách. Umělkyně a umělci mají k dispozici během projektů profesionální podporu, týkající se jak praktických tanečních situací, tak i jejich individuálního potenciálu v taneční pedagogické práci.

Mareike Uhl

Vystudovala Aplikovanou divadelní vědu v Gieβenu a Rennes. Působila v Hessenském státním divadle ve Wiesbadenu, Národním divadle v Mannheimu, divadle Theater am Turm a Schauspiel Frankfurt, poté pracovala jako vedoucí produkce a dramaturgyně (pro tanec, performance a film) a též jako překladatelka. Od roku 2008 je součástí týmu Tanzlabor 21, od roku 2012 působí jako jeho vedoucí. Od roku 2016 je hlavní koordinátorkou projektu „Taneční platforma Rhein-Main“, což je společný projekt Uměleckého domu Mousonturm a Hessenského státního baletu.

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

Vedení workshopu: Markéta Pastorová

Vystudovala Pedagogickou fakultu UK v Praze. Učila na základních školách a vedla metodické oddělení v institucích pro další vzdělávání. Od roku 1996 pracovala ve Výzkumném ústavu pedagogickém (VÚP), v současnosti v Národním ústavu pro vzdělávání (NÚV). Dlouhodobě se věnuje tvorbě kurikulárních dokumentů. Je garantkou oblasti Umění a kultura, základního uměleckého vzdělávání a průřezových témat. V letech 2009–2011 vedla oddělení koncepce všeobecného vzdělávání. Od roku 2005 externě vyučuje na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze. Je členkou odborných rad a komisí, od roku 2016 pracovní skupiny EU.

Kreativní partnerství – příklady z praxe se zaměřením na spolupráci s vizuálními umělci

Lze se o středověku, lidském těle nebo o místě, kde žijeme, učit prostřednictvím vizuálního umění? Vyučovat různorodé školní předměty s využitím odlišných uměleckých technik a oborů? V rámci prezentace si ukážeme, že využití umění a spolupráce učitelů s umělci ve výuce je nejen možný, ale dokonce velice efektivní přístup, který má mnohé pozitivní dopady na žáky a který otevírá prostor pro využití kreativity učitelů i žáků. Program Kreativní partnerství vznikl v roce 2002 v Anglii

Marianna Sršňová

Vystudovala politologii a evropská studia na FF Univerzity Palackého v Olomouci a religionistiku na FF Masarykovy univerzity v Brně. V letech 2008–2010 působila na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy jako tajemnice náměstka skupiny pro sociální programy ve školství, kde se věnovala oblasti rovných příležitostí ve vzdělávání a strukturálním fondům. V roce 2010 založila Společnost pro kreativitu ve vzdělávání, o. p. s. Zde působí jako ředitelka a odborná

garantka programu Kreativní partnerství, jehož hlavním cílem je vytvářet a podporovat spolupráci mezi učiteli a umělci ve výuce. Vede program Kreativní partnerství v České republice, podílí se na lektorské činnosti, tvorbě odborných materiálů a výstupů.

Jan Pfeiffer

Jan Pfeiffer je absolventem Akademie výtvarných umění v Praze. Je multimediální umělec, pedagog a kurátor žijící v Praze. Ve své tvorbě se zabývá otázkou vztahu člověka a architektury a nejčastěji pracuje s médii kresby, animace, filmu, performance, scénografie, instalace a sochy. Během své kariéry uskutečnil

(www.creative-partnerships.com) a od roku 2013 je realizován také na školách v ČR. Představíme Vám postupy práce, jejich dopady i praktické ukázky toho, jak spolupráce vizuálních umělců a učitelů na školách probíhá.

27 samostatných výstav a mnoho skupinových v Čechách i v zahraničí. Absolvoval mnoho zahraničních stáží a rezidencí. Devátým rokem organizuje galerii Pavilon v centru Prahy. Byl nominován na cenu českého Lva za film „Cesta Ven“ za scénografii filmu. Vyučoval na Americké Univerzitě SIT Study Abroad - School for International Training. Dále působil v roli konzultanta v rámci projektu Kreativní partnerství pro rovné příležitosti. V současné době vyučuje na PedF UK v Praze - Katedra výtvarné výchovy, kde vede ateliéry kresby a prostorové a akční tvorby.

Markéta Pastorová

Vystudovala Pedagogickou fakultu UK v Praze. Učila na základních školách a vedla metodické oddělení v institucích pro další vzdělávání. Od roku 1996 pracovala ve Výzkumném ústavu pedagogickém (VÚP), v současnosti v Národním ústavu pro vzdělávání (NÚV). Dlouhodobě se věnuje tvorbě kurikulárních dokumentů. Je garantkou oblasti Umění a kultura, základního uměleckého vzdělávání a průřezových témat. V letech 2009–2011 vedla oddělení koncepce všeobecného vzdělávání. Od roku 2005 externě vyučuje na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Je členkou odborných rad a komisí, od roku 2016 pracovní skupiny EU.

Celostátní přehlídky výtvarných prací dětí a mládeže – prezentace jako součást tvůrčího procesu

Cílem příspěvku je na příkladu dvou ročníků (2013 a 2016) představit unikátní model Celostátní přehlídky výtvarných prací dětí a mládeže, který klade důraz na tvůrčí proces jako celek a to od postupného odhalování bohatosti témat, přes vlastní tvorbu až po hledání podob i neobvyklých způsobů prezentace. Přehlídka se týká výtvarné tvorby napříč jednotlivými typy a stupni škol s propojením formálního a neformálního vzdělávání. Jsou polem pro pedagogickou reflexi současného vizuálního umění, aktuálního dění v oboru včetně vazby na závazné pedagogické dokumenty a pro reflexi osobního pojetí výuky výtvarného oboru.

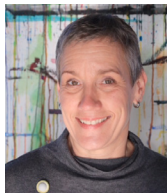
Jana Randáková

Absolventka Pedagogické fakulty v Hradci Králové, obor Český jazyk a Výtvarná výchova. Odborná pracovnice NIPOS (útvar ARTAMA) pro dětské výtvarné aktivity. Má dlouholetou pedagogickou praxi v oblasti výtvarné výchovy na ZŠ, gymnáziu, VOŠP. Působí jako lektorka DVPP. Věnuje se publikační činnosti pro VÚP (Metodický portál RVP, Metodické komentáře a úlohy ke standardům pro ZV).

Všechna umění pod jednou střechou:

Rozmanitost jako síla i slabina uměleckých škol pro mládež v Německu

Sibylle Keupen představí úkoly, profily a struktury celoněmecké sítě 400 uměleckých škol pro mládež a kulturně pedagogických zařízení. Umělecké školy pro mládež jsou mimoškolní zařízení pro umělecké vzdělávání dětí a mládeže. V Německu mají padesátiletou historii a jsou inspirované vzory z bývalého Československa, z Flander a Nizozemska. Největší výzvou této celoněmecké sítě mimoškolních zařízení je i dnes ještě strukturální heterogennost a zčásti i značná slabost (ve federálně členěném státě) při současně maximálně ambiciózních cílech. Zřizovatelé i samotná zařízení proto stále znovu sahají k projektové iniciativě (například formou soutěží, odborných konferencí, modelových pokusů a nových možností v politickém prostoru), aby na sebe upozornili a aby posílili místní praxi. Umělecké školy pro mládež byly důležitým tématem zprávy o kultuře v Německu (Kultur in Deutschland), kterou vydal Německý spolkový sněm (2007). V rámci Evropy komunikují umělecké školy pro mládež prostřednictvím sítě arts4all (www.arts4all.eu). Na doplnění budou krátce představeny aktuální výsledky vědeckého výzkumu účinků uměleckého vzdělávání.

Sibylle Keupen

Vedoucí Bleiberger Fabrik, Umělecké školy pro mládež a Kulturní dílny v Cáchách (Kulturwerkstatt Aachen). Vystudovala pedagogiku v Trevíru (Trier). Absolvovala výcvik v poradenství orientovaném na řešení podle psychoterapeuta Steva de Shazera, pracuje jako herečka a divadelní pedagožka. Je čestnou místopředsedkyní Spolkového svazu uměleckých škol pro mládež a kulturně pedagogických zařízení (od roku 2017), mluvčí Sítě dalšího vzdělávání městského regionu Cáchy a předsedkyní Ženské sítě městského regionu Cáchy.

FILM A FOTOGRAFIE

Vedení workshopu: Milan Sedláček

Od roku 2004 odborný pracovník NIPOS-ARTAMA pro fotografii. Ač původem „strojař“, již od sedmdesátých let je členem Svazu českých fotografů, kde zastával různé funkce (nyní místopředseda). Organizátor různých fotografických soutěží (Národní soutěž amatérské fotografie, Praha fotografická, Mistr SČF, a další), člen fotografických porot, organizátor výstav a workshopů, spolupracoval na vydání knih s fotografickou tematikou. Svými fotografiemi se účastní kolektivních výstav.

Příběhy našich sousedů

Příběhy našich sousedů je projekt pro žáky 8. a 9. ročníků základních škol. Ti v malých týmech natočí příběh pamětníka ze svého bezprostředního okolí a následně jej zpracují do mediálního výstupu (nejčastěji audio nebo video reportáže). Výsledky

Magdaléna Benešová

Vystudovala učitelství, obor Angličtina a Základy společenských věd na Pedagogické fakultě UK v Praze. Více než sedmáct let se věnuje učitelství a vzdělávání jako učitelka, lektorka, školitelka a metodička. Učila angličtinu v jazykových školách, šest let působila jako učitelka angličtiny, občanské výchovy a dějepisu na pražské základní škole, na dobrovolnické bázi vedla školení účastníků i vedoucích programů organizace CISV na národní i mezinárodní úrovni (www.cisv.org, www.cisv.cz). S Post Bellum spolupracuje na vzdělávacích projektech od roku 2011. Metodicky garantuje projekty on-line učebnice My jsme to nevzdali (www.myjsmetonevzdali.cz), Příběhy našich sousedů (www.pribehynasichsousedu.cz), zážitkových workshopů pro školy a letní školy pro učitele. V současnosti vede vzdělávací sekci Post Bellum.

své půlroční práce pak prezentují na stránkách projektu (www.pribehynasichsousedu.cz) a také na slavnostní závěrečné prezentaci, kde se svým příspěvkem vystoupí před plným sálem.

V prezentaci se zaměříme na způsoby, kterými učíme děti na základě nahrávek vyprávět příběhy (workshop Jak vyprávět příběh, Audio workshop v Českém rozhlasu, Video workshop). Dozvíte se také, jak účast na projektu rozvíjí měkké dovednosti účastníků (podle průzkumu mezi více jak stovkou zapojených učitelů).

Milan Sedláček

Od roku 2004 odborný pracovník NIPOS-ARTAMA pro fotografii. Ač původem „strojař“, již od sedmdesátých let je členem Svazu českých fotografů, kde zastával různé funkce (nyní místopředseda). Organizátor různých fotografických soutěží (Národní soutěž amatérské fotografie, Praha fotografická, Mistr SČF, a další), člen fotografických porot, organizátor výstav a workshopů, spolupracoval na vydání knih s fotografickou tematikou. Svými fotografiemi se účastní kolektivních výstav. Svými fotografiemi se zúčastňuje kolektivních výstav.

Národní soutěž amatérské fotografie

Příspěvek se bude zabývat těmito tématy: Historie amatérského hnutí od založení republiky, první „Cestovní mapy“ a jejich vývoj po dnešní „Mapové okruhy“. Současná situace v amatérské fotografii v ČR, srovnání před rokem 1989 a nyní a se Slovenskem. Soutěže a výstavy pořádané SČF a fotokluby (Praha fotografická, Volné sdružení východočeských fotografů – „Premiéra“, workshopy, spolupráce s polskými fotografy). Fenomén „Národní soutěže amatérské fotografie“, její historie, změny, které souvisejí se změnami ve společnosti, přínos pro fotografii všeobecně, spolupráce se Slovenskem. Zachování dokumentů doby – Sbírká Svazu českých fotografů, problém nevratného zničení fotografií z pozůstalosti.

Fotografické soutěže v uměleckém vzdělávání Národní soutěž amatérské fotografie a Deutscher Jugendfotopreis

Úkolem národní amatérské fotografické soutěže je představit tvorbu amatérských fotografů. Soutěž a na ni navazující výstavy mají ukázat to nejlepší, co bylo v uplynulém období v měřítku dané země vytvořeno. Porovnání jednotlivých fotografií a jejich

vyhodnocení odbornou porotou by mělo přispět ke zvýšení úrovně amatérské fotografie.

Soutěž Deutscher Jugendfotopreis, založená v roce 1961 Spolkovým ministerstvem pro mládež, patří v Německu k nejtradičnějším soutěžím pro mládež. Pořádá ji Německé centrum filmů pro děti a mládež (KJF). Rozmanité aktivity centra KJF jsou určeny pro mimoškolní oblast a zprostředkovávají pozitivní aspekty a možnosti využívání média fotografie.

Německá fotografická soutěž pro mládež nabízí podněty pro tvůrčí zacházení s fotografií. Děti, mládež a pedagogické projektové skupiny jsou motivovány k používání média fotografie jako osobního prostředku k uměleckému vyjádření. Výstavy a publikace se tak stávají velkým otevřeným fórem, kde si mladí lidé mohou utvářet svůj osobitý pohled na věc. V rámci konference bude prezentován výběr z výstavy fotografií na téma Moje Německo (Mein Deutschland), které bylo tématem soutěže Deutscher Jugendfotopreis v roce 2015.

Jan Schmolling

Vědecko-pedagogický pracovník Německého centra filmů pro děti a mládež (KJF) v Remscheidu, projektový vedoucí fotografické soutěže pro děti a mládež Deutscher Jugendfotopreis a člen představenstva Německé společnosti pro fotografii. Je autorem publikací o mediální kompetenci a o fotografování dětí a mládeže. Realizoval řadu fotografických výstav.

LITERATURA

Vedení workshopu: Michaela Přílepková

Absolventka oboru Kulturní historie na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Od roku 2001 se v různých organizacích a v různém rozsahu pracovně věnuje česko-německé spolupráci. V letech 2003 – 2004 se účastnila pracovních stáží ve veřejné správě v rámci Stipendijního programu pro mladé řídící pracovníky ze zemí střední a východní Evropy nadace R. Bosche. Jako členka Rady pro spolupráci a výměny mládeže mezi ČR a SRN v letech 2006 – 2010 zastupovala neziskové organizace v oblasti mládeže. Od roku 2016 pracuje v oddělení koncepce v oblasti mládeže na odboru pro mládež MŠMT.

Noc s Andersenem

Noc s Andersenem je jednou z akcí, kterou české knihovny a školy v konkurenci populárnějších médií vzbuzují zájem dětí o čtení. Akce je zároveň i připomínkou narození dánského pohádkáře a oslavou Mezinárodního dne dětské knihy. Jednou v roce knihovny a školy otevírají i v noci své brány, aby děti vybavené polštáři a spacáky mohly po celou noc naslouchat čtení pohádek, na které v naší uspěchané době není doma tolik času.

Hana Hanáčková

Knihovnice oddělení pro děti, od roku 1981 pracuje v Knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti.

Mirka Čáповá

Od roku 1977 knihovnice oddělení pro děti Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti.

Z původní nenápadné oslavy Mezinárodního dne dětské knihy pořádané v jediné knihovně se stala akce s mezinárodní účastí, elektronickou konferencí, společnými nočními soutěžemi a také četbou knih. Máme za sebou sedmnáctý ročník s účastí 90.000 dětí i dospělých z celého světa. Akci pořádá Klub dětských knihoven SKIP ČR s podporou MK, Spolku slovenských knihovníků, Českého rozhlasu, Rádia Slovensko a stovek místních partnerů a sponzorů.

Hannelore Vogt

Vystudovala knihovnictví a kulturní management a získala doktorát v oboru marketingu. Je ředitelkou Městské knihovny v Kolíně nad Rýnem, jež získala německou celostátní cenu Knihovna roku 2015, obdobně jako Městská knihovna ve Würzburgu, kterou vedla předtím. Městská kulturní komise Kolína nad Rýnem vyznamenala Hannelore Vogt jako „Kulturní manažerku roku 2016“. Vedle toho působí také jako předsedkyně poradního sboru Goethe-Institutu pro oblast „Informace a knihovnictví“ a „Strategic Advisor“ pro Nadaci die Bill & Melinda Gates Foundation.

Be a Maker, not a Taker – proměny uměleckého vzdělávání

Vzdělávání ve 21. století již není myslitelné bez digitálního vzdělávání, neboť používání nových technologií a sociálních sítí je jedním z klíčů k zapojení do společenského dění. Nabízí se zásadní otázka, jak budou kulturní instituce v budoucnosti propojovat a zprostředkovávat digitální a umělecké vzdělávání. Pod heslem „Explore, Create, Share“ vznikají nové role a formáty. Městská knihovna v Kolíně nad Rýnem coby německá Knihovna roku vytvořila mnoho nových konceptů a programů, které primárně vybízejí k aktivní činnosti a sázejí na zapojování občanů města.